

LUND UNIVERSITY

Remissyttrande: Betänkandet Privata utförare – kontroll och insyn (SOU 2013:53)

Lundell, Bengt; Persson, Vilhelm

2013

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Lundell, B., & Persson, V. (2013). Remissyttrande: Betänkandet Privata utförare – kontroll och insyn (SOU 2013:53).

Total number of authors:
2

Creative Commons License:
Ospecificerad

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUNDS UNIVERSITET
Juridiska fakulteten

YTTRANDE

2013-10-23

Dnr LUR 2013/82

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Juridiska fakultetsstyrelsen
Docent Bengt Lundell
Docent Vilhelm Persson

Remiss: Betänkandet Privata utförare – Kontroll och insyn (SOU 2013:53)

Fi2013/2602

Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, som anmodats att yttra sig över betänkandet *Privata utförare* (SOU 2013:53) får härmed avge följande yttrande, som utarbetats av docent Bengt Lundell och docent Vilhelm Persson.

Betänkandet innehåller främst förslag till något förändrade regler vad gäller privata utförare av kommunala uppgifter.

I huvudsak har utredningen genomfört ett gott arbete. Det ankommer inte på fakultetsstyrelsen att göra någon bedömning av den politiska önskvärdheten av de olika förslagen. Omfattningen av användningen av privata utförare är nu så stor att den ger upphov till nya problem. Den har också lett till förändrade krav på till exempel insyn.

Utredningen föreslår klargöranden vad gäller vad gäller terminologi bland annat skall termen privata utförare användas. Fakultetsstyrelsen har inget att invända mot förändringarna i stort. Det finns emellertid enligt fakultetsstyrelsens uppfattning anledning att överväga om det inte bör införas en särskild lagreglering för privata utförare av offentlig verksamhet. Utredningen föreslår inte några förändringar i det upplägg som innebär att kommunen i skäligen omfattning skall ställa krav i avtalen med de privata utförarna. Det innebär en civilrättslig förpliktelse för företagen, men kan ge mycket varierande standard och också viljan att följa upp avtalen är varierande. Som utredningen påpekar fungerar nuvarande avtalslösningar inte alltid optimalt. De särskilda förutsättningar och problem vad gäller privata företag som till stor del eller enbart finansieras med offentliga medel gör att en särskild lag bör övervägas. På så sätt skulle enhetliga krav kunna ställas. Regleringen i kommunallagen skulle då kunna fungera som ett komplement och precisering av denna lags bestämmelser.

Utredningen föreslår att uttrycket juridisk person skall användas istället för nuvarande uppräkningslista. Enligt utredningen innebär detta inte någon förändring i sak. Som juridiska personer räknas också Svenska kyrkan och dess underorgan samt registrerade trossamfund. Det kan i vissa sammanhang vara olämpligt att överlämna myndighetsuppgifter till konfessionella organ. Frågan borde ha diskuterats av utredningen.

Utredningen föreslår att regler som tydliggör kommunernas huvudmannaskap skall införas. Den närmare innebörden av detta skall framgå av förarbeten eller av

speciallag. Förslaget kan skapa nya gränsdragningsproblem istället för nuvarande. Det handlar då framför allt om gränsdragningen mellan kommunens roll som avtalspart och som företrädare för det allmänna. Formuleringen mål, omfattning, inriktning och kvalitet användes i samband med arbetsrättsreformen i mitten av 1970-talet som definition av politisk verksamhet. Till detta läggs uppföljning och utvärdering. I betänkandet anges att i huvudmannskapet också ligger att ansvara för att verksamheten uppfyller de krav och villkor som utöver avtalet gäller för verksamheten enligt lag, förordning och myndighetsföreskrifter. Enligt fakultetsstyrelsens uppfattning bör denna sista formulering användas. Den är mera precis och samtidigt flexibel vad gäller de krav som finns inom olika områden.

Förslaget är enligt utredningen inte avsett att innebära någon förändring av principerna för fördelning av ansvar. Utredningen gör emellertid egentligen inte någon analys av huruvida de nu gällande varierande formuleringarna innebär några skillnader mellan rättsområdena. En sådan analys hade varit önskvärd.

Enligt fakultetsstyrelsens uppfattning ger detta inte upphov till något principiellt problem vad gäller statliga myndigheters tillsyn. Självklart är det samma verksamhet som granskas. Utgångspunkterna är emellertid olika och den statliga myndighetens tillsyn torde också avse kommunerna och huvudmannskapet. I vissa sammanhang har det allmänna (staten och/eller kommunen) också ett grundläggande ansvar. Det gäller till exempel ansvaret för barns rätt till undervisning. Frågan är om inte kommunens yttersta ansvar borde leda till större befogenheter för kommunerna till exempel inom skolområdet.

Utredningen föreslår att kommunerna skall upprätta en särskild plan för frågorna som behandlas under varje mandatperiod. Det kan ifrågasättas om detta är en nödvändig reglering av den kommunala verksamheten. Frågan om hur kommunerna organiseras är en av kärnfrågorna idag i den kommunala verksamheten. Det bör därför ankomma på kommunerna att bestämma hur detta görs bäst.

Om en sådan plan ändå görs obligatorisk, bör formuleringen justeras. I förslaget till 19 b § kommunallagen används formuleringen ”omprövas”. Den kan leda tanken i fel riktning. Exempelvis skulle en formulering som ”underställas fullmäktiges prövning” vara mer rättvisande. Det skulle vidare vara önskvärt om det skulle kunna utvecklas hur preciserade målen och riktlinjerna skall vara.

Fakultetsstyrelsen avstyrker också att en särskild övergripande reglering av informationsskyldigheten införs. Denna reglering sker bättre i speciallag. Olika slags verksamheter kräver olika slags information, vilket nog ändå behöver preciseras för verksamheterna. Det torde också ligga i kommunernas eget intresse att informera.

Bestämmelserna i 18 a § har flyttats från 17 § utan att någon ändring i sak är avsedd. Det förklaras inte tydligt varför denna redaktionella ändring är nödvändig nu, trots att utredningen snart skall lämna förslag till en generell översyn av lagen.

På s. 306 antyds att frågan om sekretess inte bör göras beroende av struktur utan av behovet av integritetsskydd. Man skulle emellertid också kunna se det omvänt, nämligen att kommuner inte bör tillåtas använda organisationsformer som inte

garanterar integritetsskyddet. Enligt fakultetsstyrelsens uppfattning bör detta gälla som en restriktion i utformningen av nämndsorganisationen.

Enligt uppdrag

Bengt Lundell

Vilhelm Persson